

ARYBINIS Rokiškis

Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. Komiteto Organas
12 (286) | 1946 m. lapkričio 13 d. | Kaina 20 kp.

Nenutolti nuo svarbiausio dabartinio meto uždavinio

Socialinga kova už grūdų planą vis dar tebėra vienas drausmų uždavinys, kuris pošia valsėjų bei apylinkių steigiamųjų k-ty vadovams, kuriems prieš visas partines vėrybines organizacijas bei perkus aktyvius. Daugelis iš tų vykdo komitetų darbų patiesino savo energiją darbu grūdų paruošimo reikale, stropiai ir greitai vykdydami tai, ką uždėda jų pareigos. Gerai pavyzdingas darbas atnešęs gerus darbo vaisius: Pandėlio, Južintų, Kamajų ir Tėvynės valsčiai iki Didžiosios TSR socialistinės revoliucijos metų šventės išpildę savo metinį planą. Didelė kaltė šiuo atžvilgiu krinta minėtam Mišiniouviui, nesubūrusiam stipraus ir pirmojo pagalbininko jo darbe, būtent — aktyvo, neišvysčiusiam politmasinio darbo. Antra vertus, yra ir kitokių klaidų valsčiaus vykdo. komiteto darbe, dėl ko nukentė grūdų paruošimo uždavinys — tai blogas įskaitos darbu vedimas. Pasitaiko, kad valstiečiai, turintys statyti grūdų prievole, laiks nuo laiko įteikiami bent keli prievolių lapeliai. Jei tokių reikinių būtų apšėję — Panemunio valsčius niekad neįpildytų metinio grūdų paruošimo planą, nes valstiečiai, išpildę prievole ir pristatę grūdų į Tėvynės fondą, o po to vėl gavę prievolių lapelį — antrąsyk nepildo, o jų lapelyje pažymėtas grūdų kiekis, pagal valsčiaus vykdo. k-ty vedamą įskaitą — įeina į planą... Be to, yra tokių valstiečių, kurie net iki šio laiko nėra gavę prievolių lapelį.

Blogas kai kurių valsėjų vykdomojo k-ty darbuotojų darbas, tokiu būdu, ir atsiliepta negalima, tai, kad Panemunio valsčius randasi tikrai apvertintoje padėtyje grūdų paruošimo uždavinyje.

Tiek Panemunio, tiek ir Pandėlio bei Juodupės valsčių vykdo. k-ty vadovai jokiū būdu negali nutolti nuo svarbiausio dabartinio meto uždavinio — kovoti už sėkmingą grūdų paruošimo eigą; yra būtina šį darbą vesti visu rimbumu ir pasiekti kuo geresnių rezultatų. Taip pat yra būtina stropiai ir energingai ateiti valstiečiams į paramą jų išpareigojimų, statant grūdus į Tėvynės fondą, vykdydami organizuojant raudonąsias gurgules ir pan. Tai turi tarybišką patriotiškumą padaryti ir šių, ir pirmaujančių valsčių, kaip, pav., Panemunėlio, Južintų, Kamajų ir kitų vadovai.

Svarbiausia, kad

MASKVA, KREMLIUS

Jo prakilnybei Ministrų Tarybos Pirmininkui Generalisimui STALINUI

Bulgarijos Vyriausybės var-
du ir savo vardu siunčiu Jūsų
Prakilnybei karščiausius svei-
kinimus Didžiosios Spalio re-
voliucijos 29 metinių proga.
Debar visa bulgarų tauta lai-

minga galėdama dalyvauti Ta-
rybų Sąjungos tautų džiūse-
me ir iš viso širdies linki-
jums dar sėkmingiau tęsti jau
vėliucijos 29 metinių proga.
Iš šiol įvykdytus milžiniškus
laimejimus, kurie yra ne tik

tarybinių tautų kilimo bei lai-
mingo gyvenimo laidas, bet ir
stiprus visuotinės taikos ir de-
mokratijos pamatas.
KIMONAS GEORGIJEVAS
Bulgarijos ministras pirmininkas

Generalisimui J. V. STALINUI

Naujosios Zelandijos Vyriausybės ir tautos vardu aš stundiu Jums, Jūsų Vyriausybės nariams ir tarybinei tautai mūsų geriausius linkėjimus ir sveikinimus Tarybų Valsty-

bės sukūrimo metinių proga.
Mes tikimės, kad Jūsų šalis ir toliau klestės ir kad juogti nėmis mūsų ir kitų tautingų pasaulio valstybių pastangomis bus patikimai ir tvirtai nusta-

tyta tarpautinė taika, kurios ta o kerštal nori visų šalių vyrai ir moterys.
P. FREZERIS
ministras pirmininkas

Pranešimas

apie metinį grūdų paruošimo planą vykdytą Rokiškio apskrityje š. m. lapkričio mėn. 11 d.

Eil. Nr.	Valsčių pavadinimas	Pristatyta grūdų proc.
1.	Panemunėlio	115,3
2.	Južintų	110
3.	Kamajų	108,6
4.	Obelių	106,2
5.	Rokiškio	104,9
6.	Juodupės	99,8
7.	Pandėlio	95,6
8.	Panemunio	83

PRANEŠIMAS

apie metinį pieno paruošimo planą vykdytą Rokiškio apskrityje š. m. lapkričio mėn. 10 d.

Eil. Nr.	Valsčių pavadinimas	Pristatyta pieno proc.
1.	Pandėlio	97
2.	Južintų	86,5
3.	Kamajų	80
4.	Panemunėlio	77
5.	Obelių	76,5
6.	Rokiškio	75,5
7.	Panemunio	75
8.	Juodupės	70,5

GRŪDAI — TĒVYNĖS FONDAN

Rokiškio valsčius, įvykdęs metinį grūdų paruošimo planą, nenutrūkstantai vykdo tolimesnį grūdų pristatymą Tėvynės fondan.

Iki š. m. spalio mėn. 11 d. Rokiškio valsčiaus valstiečiai metinį grūdų paruošimo planą viršijo 4,0% ir davė Tėvynės fondan šimtus kg grūdų.

Mažesniais ir vidutiniais valstiečiai grūdų pristatyme Tėvynei rodo pavyzdį visiems kitiems darbo valstiečiams.

Štai, pav., mažesnis valstietis Tumėnas Kazys (Gindvilų km., Vyžėsių apyl.) Tėvynės fondan atvežė 442 kg grūdų ir vidutiniškai Laužadis Benediktas (Palunkės km.) — 469 kg grūdų.

Jų pavyzdžiu sekdam, kiti darbo valstiečiai irgi didina grūdų pristatymą Tėvynei. Štai, pav., Smalstys Aleksas (18 ha) pristatė 192 kg, Lukošius Antanas (5 ha) — 75 kg ir t. t.

R. Bareišis.

Jo prakilnybei

Nikolajui Michailovičiui ŠVERNIKUI
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui

M A S K V A

Jungtinių Valstybių tauta Tarybų Sąjungos tautai sveikinimus ir geriausius linkėjimus. Sejungos nacionalinėse metinėse jungiasi su manimi, kad pareiktų Jūsų Prakilnybei ir

Tarybų Sąjungos tautai sveikinimus ir geriausius linkėjimus.
HARI TRUMENAS

Generalissimo Čan-Kai-Ši telegrama
TSR Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui Peniui N. M. Švernikui

Kinijos Respublikos Vyriausybės ir kinų tautos vardu turėčiau garbę nuširdžiai pasveikinti Jus Spalio revoliucijos metinių proga.
Leiskite pareikėti įsitikinimą,

kad draugystė tarp Kinijos ir TSRS vis labiau ir labiau tvirtės.
Linkiu Jums geros sveikatos ir klestėjimo Jūsų šaliai.
CZIAN ČUN ČENAS

Jo Prakilnybei N. Švernikui
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui

M A S K V A

Lapkričio 7 proga aš turiu malonumą pareikėti pats ir Islandų tautos vardu nuširdžius

linkėjimus Jums ir TSRS tautoms.
SVEIN BJERNSONAS
Islandijos Prezidentas

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui N. ŠVERNIKUI
TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui ir Ginkluotųjų Pajėgų Vyriausiajam Vadui Generalisimui J. V. STALINUI

Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos valstybinės šventės — Didžiosios Spalio revoliucijos 29 metinių diena slundžiama Jums, o Jūsų asmenyje visoms tarybinėms tautoms, nuširdžiausių linkėjimų lenkų tautos vardu.
Puiki pergale prieš vokiškąjį fašizmą, kuri išvadavo Europos tautas, jų tarpe ir lenkų tautą, sugrąžino visai žmoniškai tikėjimą teisingumo ir progreso triumfu, milžiniškų masių pasiekta dėka nepaprastai tarybinių tautų didvyriškumo ir nesiliaujančio jų darbo.

nės tautos savo didvyriškumu darbu atstatomos savo šalių išterme kovoje dėl taikos įkvepia viltį į visų laisvę mylinčiųjų tautų širdis.
Kartu pralėtas kraujas kovoje su vokiškaisis grobikais, bendros pastangos taikai sutvirtinti ir bet kurios agresijos planams pakirsti yra granitinis amšinos draugystės tarp mūsų tautų pagrindas. Jūsų valstybinės šventės, TSRS tautų šventės diena linkime Jums laimės ir gerovės, o taip pat tolesnių pasiekimų Jūsų kūrybiniam darbe.

Lenkų tauta, kuri padarė į šį karą milžinišką indelį krauju ir kančiomis, nesigaili savo pastangų tvirtai taikai ir savo sienoms užtikrinti, siedama savo viltis visų pirma su Tarybų Sąjungos sąjunginėmis broliškomis tautomis. Tarybi-

Lenkijos Respublikos Krajovalda Rada Narodova Prezidentas BOLESLAVAS BIERUTAS
Tautinės Vienybės Vyriausybės Ministras Pirmininkas EDVARDAS OSUBKA-MORAVSKIS
Lenkijos Maršalas MICHAILAS ROLIA-ŽIMERSKIS

Drg. A. A. Ždanovo pranešimas iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje 1946 metų lapkričio mėn. 6 d.

Draugai!

Šiandien Tarybų Sąjungos darbo žmonės švenčia socialistinės revoliucijos mūsų šalyje dvidešimt devintąsias metines.

Praejusiais metais mes minėjome savo Didžiąją šventę netrukus po pergalinės patalagos Tėvynės karu, pasibaigusio iš pradžių vokiškųjų fašistų, o vėliau ir japoniškųjų imperialistų sutriuškinimu. 1946 metais lėto istorijon kaip tarybinės liaudies ir kitų laisvę mylinčiųjų tautų didžiosios pergalės prieš fašizmą ir agresijos jėgas metais. 1946 metais buvo pirmieji pokariniai metai. Tarybinė liaudis, išėjusi nugalėtoja iš mirtinos kovos su fašistiniais agresoriais ir sugrįžusi prie taikaus darbo, visas savo jėgas nukreipė sunkiems karo padariniams likviduoti, socialistui toliau stiprinti bei vystyti. Kovoje dėl šio uždavinio įvykdymo tarybiniai žmonės, kaip ir Tėvynės karo metais, nesigaili jėgų ir darbo, parodydami aukštą visos liaudies, visos valstybės interesų supratimą. Tarybinė liaudis, remdamasi nesugriauama socialistinės santvarkos jėga, pasiaukojusiai įveikdama pokarinio laiko sunkumus, sėkmingai eina keliu, kurį mums nurodė Leninas, kuriu mums veda draugas Stalinas. (Pliojimai).

Pirmieji pokariniai metai

Praejusiais metais mūsų tarybinė šalis atnaujino taiką socialistinį vystymąsi, Tarybų valstybė pertvarko liaudies ūkį, sutinkamai su taikos laiko sąlygomis bei uždaviniais. Visas mūsų darbas vyksta draugo Stalino nurodymų dėl artimiausių Tarybų valstybės uždaviniai vykdymo ženklu. „Mes turime, — sakė draugas Stalinas, — trumpiausiu laiku išgydyti šalį, prisio padarytas mūsų šaliai, ir atkurti priekarinį liaudies ūkio išvystymą lygi tam, kad artimiausiu laiku žymiai tai lygi viršytume, pakeitume liaudies medžiaginę gerovę ir dar daugiau sustiprintume tarybinės valstybės karinę-ekonomine galia“.

Kiekvienas iš mūsų supranta, kad tai nelengvi uždaviniai. Vokiškieji fašistiniai grobiai padarė milžinišką žalą tarybiniam ūkiui. Fašistiniai barbarai sugriovė ir sudegino dešimtis tūkstančių pramonės įmonių, tarybinį ūkį, kolektyvinių ūkių ir MTS, sunaikino visą geležinkelį tinklą vakarinėje mūsų šalies dalyje. Fašistai nuniokojo ir dykumą paverstę ištisus šalies rajonus, sunaikino daugelio metų įtempo tarybinį žmonių darbo vaisius, paliko be pastogės milijonus tarybinį piliečių. Mūsų Tėvynės istorijoje dar nebuvo karų, kurie būtų tiek daug prarieję žydinčių žmonių gyvybių ir pridarę tokių negirdėtų sunaikinimų miestams, kaimams, pramonėi, transportui bei žemės ūkiui, kaip praėjęs karas. Bet kuri kita, net pati stambioji socialistinė kapitalistinė valstybė, patyrusi tokią žalą, būtų buvusi dešimties metų nublokšta atgal ir pavirstų antrajė valstybė. Bet su Tarybų Sąjunga tai neatsitiko. Iš antrojo pasaulinio karo Tarybų Sąjunga išėjo tvirtai bei stipri. Skirtingai nuo kapitalistinių valstybių mūsų šalis perėjo prie taikos statybos be jokio krizių ar sukrėtimų. O tuo tarpu yra žinoma, kad antrasis pasaulinis karas Tarybų Sąjungai padarė nepalyginti di-

desnę žalą, negu bet kuriai kitai šaliai iš tų, kurios kriauvo prieš hitlerinę Vokietiją. Aš jau nekalbu apie tokias valstybes, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija, kurių teritorija nebuvo prieš karuiomenės okupuota ir kurioms todėl nekyla pokarinio liaudies ūkio atkūrimo uždaviniai. Ir vis dėlto, pokarinis laikotarpis tose šalyse yra susijęs su dideliais ekonominėmis bei politinėmis krizėmis.

Kapitalistinėse šalyse perėjimas nuo karo prie taikos laiko sukėlė ryškų rinkos susiaurėjimą, gamybos lygio kritimą, imonių uždarinėjimą, nedarbo augimą. Yra žinoma, pavyzdžiui, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse pramonės gamybos apimtį 1946 metais sumažėjo palyginti su 1943 metais daugiau negu trečdaliu, o bedarbių skaičius, oficialiais duomenimis, praėjo 3 milijonus žmonių.

Mūsų šalis nežino panašių reikšnių. Tarybų Sąjungoje perėjimas nuo karo prie taikos, žymiai Tarybinės Armijos kontingentų demobilizavimas ryšium su tuo, trigubas kariuonės biudžeto sumažinimas, fabriku bei gamyklų perjungimas į taiką produkciją pas mus nėra lydimi fabriku bei gamyklų uždarinimo, gamybos siaurėjimo bei nedarbo pasirodymo. Tarybinė liaudis tvirtai eina į priekį, nesibijodama kiliančių ekonominių krizių ir nedarbo, nes ji remiasi kita, aukštesne, socialistine ūkio organizacijos sistema, kuri metino nei krizių, nei nedarbo.

Tai nereikia, tačiau, kad pokarinis TSRS liaudies ūkio atkūrimas gali apsieiti be aukų iš darbininkų, tarnautojų ir valstiečių pusės bendrajame reikalui. Reikia turėti galvoje, kad be rimtų aukų negalima likviduoti sunkaus karo palikimo — sunaikinimo bei nuniokojimo — ir atkurti liaudies ūkį.

Tačiau tos aukos jokiu būdu negali būti lyginamos su kapitalistinių valstybių darbininkų bei tarnautojų aukomis, kurios nepaprastai didelės, nes kapitalistai nesilma sau rūpestiškai pokarinį atstatymą vykdant, ukraudami visus sunkumus išmėnd ant darbininkų, valstiečių bei tarnautojų pečių. Tie sunkumai pasireiškia visų pirma, dideliu nedarbo augimu ir milijonų darbininkų bei tarnautojų išmetimu iš įmonių.

Pas mus nėra ir nebus nedarbo. Tai duoda didžiąją pagalbą mūsų šalies darbininkams bei tarnautojams. Pas mus nėra kapitalizmui savitos gamybos anarchojos, kuri sukelia katastrofiškas pakilimus bei krizių laikotarpių, iš pamatų sudėriantį visą ūkio sistemą ir sudarančių darbo žmonių nuolatinį netikrumą rytojau dienai. Mūsų ūkinis gyvenimas kreipiamas liaudies ūkio plano.

Priekarinės taikos statybos metais Tarybų Valstybė vieningu planu įvykdė mūsų liaudies ūkio socialistinę rekonstrukciją. Karo metais ji planingai mobilizavo visus šalies išteklius fronto reikalams. Taip ir dabar Tarybų Valstybė naujuoju penkmečio planu organizuoja darbus TSRS liaudies ūkiui atkurti bei toliau išvystyti. Naujajame didžiojo darbu penkmečio plane, kuris turi atkurti ir toliau pastatinti TSRS, kaip tarpstančią socialistinę valstybę, ras prideramą pritaikimą savo jėgoms, gabumams bei talentams kiekvienas tary-

binis pilietis — vyras ir moteris. (Pliojimai).

Tarybiniai žmonės įprato laikyti visos liaudies valstybinį interesą aukščiau už viską. Jie įprato laikyti bendrajį reikalą savo gamybiniu asmeniniu reikalui. Štai kodėl tarybinė liaudis naujajai penkmečio planui priėmė kaip kovinę programą, atitinkančią jos opius gyvybinius interesus. Kūrybinio darbo patosas apėmė milijonus žmonių. Visoje šalyje išsiplėtė socialistinis lenktyniavimas dėl penkmečio plano įvykdymo ir viršijimo. Tarybiniai žmonės savo vėrimėsi į priekį ieško naujų kelių bei galimų visoms liaudies ūkio šakoms bei kultūrai toliau kelti. TSRS tauta draugystę, sutvirtėjusi ir užsigrūdusi karintuose išmėginimuose, yra galinga priemonė liaudies ūkiui bei kultūrai kilti ir klestėti taikos sąlygose.

Draugas Stalinas sakė: „Tarybiniai žmonės su komunistų partija priekyje nepagalės jėgų ir darbo tam, kad ne tik įvykdytų, bet ir viršytų naująjį penkmetį“.

Dabar visi mato, kad tie įkvepiantieji mūsų vado žodžiai sėkmingai įgyvendinami.

Pirmieji mūsų liaudies ūkio atkūrimo rezultatai jau akivaizdūs. Atgyja prieto sukeltoji žemė, iš griuvėsių kyla atkuriamieji fabrikai, gamyklos, šachtos, kolektyviniai ūkiai, tarybiniai ūkiai, mokyklos, aukštosios mokyklos ir moksliniai tyrimų įstaigos. Su giliau pasitenkinimu įjaušmū šalis sūžino apie atstatymą bei paleidimą į darbą įmonių, sukurtų priekarinį penkmečio metais ir dabar vėl atgimstančių iš pelėnų bei griuvėsių. Vėl stojo veikiančiųjų įmonių rikiuotė Stalingrado ir Charkovo traktorių fabrikai, Rostovo žemės ūkio mašinų fabrikas, Žemutinės Svirės hidroelektrinė, Baltosios — Baltijos jūrų kanalas ir daugelis kitų stambiausių įmonių. Stoją ant kojų pietų metalurgija. Paleistoj darba aukštakrovnis Konstantinovkos, Makejevkos gamyklose ir Dzeržinskio vardo gamykloje. Arčiaus laikas atstatyti Dniepro hidroelektrinę ir darbą paleisti. Visiškai vokiščių sugrąžintasis Donbasas tvirtai eina priekarinio anglies iškasimo lygio atstatymo keliu. Šių įmonių atkūrimą liaudis sveikina beveik kaip iš mirusiųjų prisikėlimą, nes žino ligi kokių ribų jos buvo fašistinių išgamyto sunaikinimo ir kiek darbo reikėjo tarybinėms žmonėms, kad galbingieji šių įmonių vardai vėl sukibtų darbo žygiams apvalinkuotojų veikiančių Tarybų Sąjungos fabriku bei gamyklų šauniamė sąrašė.

Tuo pačiu metu eina didžiulė nauja statyba. Statomi ir iš dalies paleisti ir darbą nauji mašinų gaminamieji bei metalurginiai fabrikai, stoja rikiuotė šachtos, elektrinės, geležinkeliai, tekstilės, chemijos ir daugelio kitų pramonės ūkio įmonės. Liaudies ūkio atkūrimą ir išvystymą lydi jo techniniai perginklavimas. Bendras pramonės išdirbis civilinės produkcijos srityje per pirmuosius tris 1946 metų ketvirčius palyginti su tuo pačiu praejusiu metų laikotarpiu padidėjo 19 procentų. Vidutinis pakrovimas per parą geležinkelių transporte per tą patį laikotarpį padidėjo 12 procentų.

Nuo vokiškiosios okupacijos nukentėjusiose rajonuose plačiu frontu išvystė darbas su-

griautiems kaimams ir miestams, kultūrinėms įstaigoms atstatyti.

Tačiau visa tai tik pirmieji žingsniai, jei atsižvelgti į su naikinimų masto bei būsimųjų atstatymo darbų apimtį. Draugas Stalinas nurodo, kad vokiškųjų okupantų nuntokotiems rajonams atstatyti reikės septynerių metų, jeigu ne daugiau.

Praejusieji metai parodė, kad mūsų šalis turi didelį galimumą sparčiai tenėti į priekį. Tačiau penkmečio plano įvykdymo kelyje mums teks įveikti nemažą sunkumą.

Liaudies ūkio pervedimas iš karinių begių į taikaus išvystymo begius jau savaime sudaro nemažą ekonominio, organizacinio ir techninio pobūdžio sunkumą. Jei, be to, atsižvelgti į tai, kad mūsų valstybė negali pasitenkinti vien turimos gamybinės bazės panaudojimu, kad ji, be to, siekia atkurti bei išvystyti tiek pramonės, tiek ir visų kitų liaudies ūkio ūkų gamybinių bazę, tai pasidarys suprantama, kokių milžiniškų medžiaginių ir piniginių išlaidų reikalauja šio uždavinio įvykdymas. Pagal naujojo penkmečio planą vien tik centralizuotosios kapitalinės investicijos į liaudies ūkį turi siekti daugiau kaip 250 milijardų rublių. Šioms išlaidoms užtikrinti mes turime stiprinti bei plėsti socialistinius ūkininkavimo metodus, taupymo režimą ir ūkiai apskaičiavimą, ryžtingai padaryti galvą nenkiškumui, išplėsti etatams, aukštai produkcijos savikainai ir sumobilizuoti mūsų vidinius išteklius, visus šaukpaupį šaltinius liaudies ūkio atkūrimo bei išvystymo reikalams.

Kai kurie mūsų ūkiniai darbuotojai ligi šiol nesupranta, kad taupymo reikimas, apie kurį ne kartą kalbėjo Leninas ir Stalinas, ne trumpalaikė kampanija, o socialistini savitas ūkininkavimo metodas. Tarybiniai žmonės turi visada atsiminti tuos nurodymus ir jais nenukryptamai vadovautis savo darbe.

Perėjimas į taikūs išvystymo begius suponuoja taip pat kortelių sistemos panaikinimą ir sugrįžimą prie normalios prekių apyvartos. Kortelių sistema yra nelėngviamą blogybė, kad vedamas didelis karas ir kai tenka laukti liaudies ūkį, suteiktai jam vienašališka, karinį pobūdį, ir sutikti su daugeliu kainų bei vartojimo sumažinimu užaugaryje, kad būtų užtikrintas reguliarus armijos aprūpinimas fronte. Karą užbaigus ir armiją demobilizavus, kortelių sistemos reikalingumas atpuola ir daugelio kainų buvimas tampa blogybe. Šitoji blogybė turi būti atimta tam, kad būtų galima sugrįžti prie normalios prekių apyvartos ir vispusiško gamybos bei vartojimo išvystymo. Sausra eilėje srčių, valstybinių maisto atsargų sumažėjimas pareikalavo nukelti kortelių sistemos panaikinimą iš 1946 metų į 1947 metus. Prireikė taip pat ištisos eilės būtinų perinamųjų priemonių, turint tikslą suardinti aukštas komercines kainas su perdaug žemomis davinėmis kainomis tam, kad būtų sudarytos sąlygos kortelių sistemai 1947 metais panaikinti ir vieningoms kainoms įvesti.

Tarybinė vyriausybė atsižvelgė į davininių kainų pakilimo sunkumus ir suprato, kad šia reikės rimtų aukų iš darbi-

ninkų, tarnautojų ir valstiečių pusės, kad be šitokių aukų negalima likviduoti sunkaus karo palikimo bei atkurti pakirta liaudies ūkį.

Tarybinė vyriausybė imasi eiles priemonių mašai bei vidutinėkai apmokamų darbininkų ir tarnautojų nuostoliams atlyginti, pskaidama jų darbo atlyginimą.

Prekių apyvartos išvystymo ir plataus vartojimo prekių gamybos išplėtimo uždavinyje ypatingo Tarybų Valstybės rūpinimosi bei dėmesio objektas. Jeigu mes norime paruoti šalyje nuosekliai mszinti vieningoms valstybinėms kainoms, kurios bus įvestos rylium su kortelių sistemos panaikinimu, tai lemiamą priemonę yra ty mus plataus vartojimo reikiamų gamybos išplėtimas valstybinėje, kooperatinėje ir vietinėje pramonėje. Būtinai taip pat išnaudoti visus šaltinius prekių apyvartai išplėsti, išvystyti, greta valstybinės prekybos, kooperatinę prekybą miestuose ir darbininkų gyvenvietėse. Juo plačiau bus išvystyta prekyba apyvarta, tuo sparčiau kils darbo žmonių gerovė, bus patenkinti jų svariiausieji poreikiai, pakils realus darbo atlyginimo lygis ir sutvirtės rublio kursas. Šiems svarbiems uždaviniam įvykdyti būtinas ryžtingas mūsų tarybinų bei partinių organų dėmesio sustiprinimas prekybos ir plataus vartojimo reikiamų gamybos organizavimo pagerinimo klausimams. „Kad ekonominė šalies gyvenimas galėtų srove trykšti, o pramonė — bei šemės ūkis turėtų aktyviau toliau didinti savo produkciją, — mokes mus draugas Stalinas, — reikia turėti dar viena sąlyga, būtent, išvystyti PREKIŲ APYVARTĄ tarp kaimo ir miesto, tarp šalies rajonų ir sričių, tarp įvairių liaudies ūkio ūkų“.

Astriai ūkio klausimas dėl mūsų įmonių bei naujų statybų darbo jėga papildymo. Galima turėti tokius gamybos elementus, kaip pinigai ir medžiaginiai fondai. Bet jeigu trūksta darbo jėgos, pinigai ir medžiaginiai fondai nebus pilnutinai išnaudoti, ir gamybos planas pakibs ore. Tarybų Valstybėje nėra tai darbo jėgos papildymo šaltinis, kokių kapitalistinėse valstybėse yra atsarginis bedarbių armija, nuolat papildoma valstiečių ūkių bei smulkiosios miestų buržuazijos nusukurdinimo sąskaita. Pas mus, socialistinėje santvarkoje, šie šaltiniai darbo jėgos rezervams papildyti yra likviduoti. Kartu su šiuo naujosios darbo jėgos pritraukimas į pramonę, į transportą ir į statybą yra viena lemiamųjų sąlygų liaudies ūkio atkūrimo bei išvystymo planui įvykdyti. Tai reikška, kad valstybė turi surasti naujus būdus augančiam liaudies ūkiui darbo jėga papildyti. Dar prieš karą socialistinė valstybė pradėjo spresti šį uždavinį, sudarydama valstybinius darbo jėgos rezervus, nukreipiamus ten, kur valstybei reikia. Juo astriau šis klausimas iškilo po karo. Yra žinoma, kad dėl vokiškųjų įsiveržimo Tarybų Sąjunga nesugriauamai neteko milijonus su vokiškiais, o taip pat vokiškiosios okupacijos ir tarybinų žmonių išvystymo vokiškion katargon rezultate, apie 7 milijonus žmonių. Šios milžiniškos aukos sudėtos aktyviausios tarybinės visuomenės darbo žmonių dalies sąskaita. Suprantama, kad

(Perkelta į 8 psl.)

Didžiosios Spalio Socialistinės revoliucijos 29-osios metinės

Drg. A. A. Ždanovo pranešimas iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje 1946 metų lapkričio mėn. 6 d.

(Atkelta iš 3 psl.)

Šiomis dienomis iš draugo Stalino ataskymų ir Junaifed Pres agentūros direktoriaus p. Hiu Bello klausimus visas pasaulis galėjo įsitikinti, kokią reikšmę Tarybų Sąjunga teikia tarptautinio bendradarbiavimo reikalui ir kiek kiekvienas Tarybų Sąjungos užsienio politikos žingsnis nukreiptas šiam tikslui pasiekti.

Tokia viena tarptautinės politikos linkmė.

Kita linkmė — tai linkmė tų reakcinių jėgų ir sluoksnių, kurioms ne pro šalį būtų atsiskirti nuo deklaruojamų, kurias jie darė tik vakar, iškilmingi Suvienytųjų Nacių Organizacijos pamatai ir išvairyti kelis ekspansijos bei agresijos jėgoms.

Ypatingai dabar šio kurso įkvėptai apšaudė didžiųjų valstybių vienbalsiškumo principą spręsdami klausimus Saugume Taryboje. Prieš šį principą dabar vedama įairtinga kampanija. Visiškai atskai, kad šios kampanijos tikslas yra pakirsti tarptautinį bendradarbiavimą ir Suvienytųjų Nacių Organizacijos pagrindus. Yra žinoma, kad normalus tarptautinio bendradarbiavimo pagrindai visiškai neįeina į planus tokių imperialistinių sluoksnių, kurie užsiteresuoti turėti laisvas rankas pasauliniame viešpatavimui užkariauti, ekspansijai bei agresijai. Bet ne tam mūsų tautos liejo upes bei galo brangaus savo kraujo, kad išvalytų kelią naujoms pretendencijoms į pasaulinį viešpatavimą. Atsipirkti šios rūšies apetitams ir pasaulinio viešpatavimo siekimams — svarbiausias Suvienytųjų Nacių Organizacijos uždavinys.

Kampanija tarptautiniam bendradarbiavimui pakirsti, kurią dabar veda atviri ir slapti tvirtos taikos priešai, yra lydimas patėlusio antitarybinio triukšmo. Nepasabota antitarybinė „atominė“ propaganda, žantražės ir grasymas nauju karu, kuriuos intensyviai stengiasi sudaryti kariniai politiniai švalgai ir jų bendratyviai, yra reikalingi tik naujojo karo kurstytojams, kaip Čerčilis ir jo vienminčiai. Ši antitarybinė kampanija, dirguojama reakcinių imperialistinių sluoksnių, kuriems karas — pėliningas reikalas, kurie nenori tvirtos demokratinės taikos ir todėl iš kailio neriasi, kad išpaštų šmeištų kampaniją prieš Tarybų Sąjungą, kaip tikrąją demokratinės taikos šalininkę.

Naujojo karo propagandos pagrindą sudaro reakcinių sluoksnių baimė dėl demokratinių tautų siekimų. Tarybų Sąjunga, kaip demokratinio sąjūdžio avangardas, yra pagrindinis tos kampanijos taikinis. Ir tas suprantama. Tarybų Sąjunga yra nuosekliasis kovotojas dėl demokratijos, prieš agresiją, prieš ekspansinę politiką.

Negalima nepažymėti, kad paskutiniuoju laiku prieš TSRS

vedamoji šmeištų kampanija įgijo ypatingą užsimojimą. Ji vedama dideliu mastu ir siekia pakirsti Saugusį pasitikėjimą Tarybų Sąjunga ir jos autoritetą demokratinių šalių tautų tarpe. Negalima nepripažinti taip pat, kad atkaklus škiepilis neapykantos Tarybų Sąjungai, jos režimui, žmonėms, kurie joje gyvena, nėra naujas ir ne kartą jau liūdnei baigė jo iniciatoriams. Yra žinoma, kad daugelis laikraščių ir žurnalių tokiose šalyse, kaip JAV ir Didžioji Britanija, specializavosi kurstyti nesantaiką, nepasitikėjimą ir įtarimus viskam, kas tarybiška, stengėsi kiek galima matiau tiesios praleisti apie gyvenimą ir padėti TSRS. Yra žinoma, kad toji „informacija“ apie Rusiją, kuri pripildo daugelio laikraščių skiltis JAV ir Didžiojoje Britanijoje, pradeda troškinti net daugelį buržuazinių veikėjų, mačiusių visokių reginių melavimo srityje. Dabar norint parašyti ką apie Rusiją užtenka sumaišyti truputį šmeižto, truputį nemokėškumo, truputį akuplėšiško — ir patiekalas paruoštas. Dalykas prieina ligi to, kad teisinga informacija apie TSRS darosi išimtimi, o melaginga — taisykle. O jeigu faktus sunku iškraipyti, tai juo blogiau faktams: jie stadijai nutyliami.

Neseniai amerikiniuose laikraščiuose žyvelėjo pranešimas, kad viešosios nuomonės institutas JAV į jo pastatytąjį klausimą, ar turi nepartiniai rinkimines teises TSRS, gavo nevalytų procentą teisingų atsakymų. Daugumas atsakė, arba kad nepartiniai tokių teisių neturi, arba kad atsakantieji nežino, ką pasakyti. Į klausimą: ar galima išpažinti TSRS kokią nors religiją? — daugumas atsakė, kad arba negalima, arba ji nežino, kaip atsakyti į šį klausimą. Iteina, kad vidutinis amerikietis arba negauna jokios informacijos apie TSRS, arba gauna ją iškreiptu ir šmeižiančiu pavidalu.

Pastaruoju metu pasirodė taip pat daug „tyrimų“ tema apie tarybinių žmonių būdą apskritai, apie rusų nacionalinį būdą atskirat; ir šia daugelyje straiptanų nesigalima pastangų parodyti tarybinius žmones pačioje negrozoje švieje. Skaitai ir stebiesi, kaip greitai rusų žmonės pasikeitė. Kni mūsų kraujas liejosi kautynių laukuose, buvo gėrimasi mūsų narsumu, drąsa, aukštomis moralinėmis savybėmis, beribi patriotizmu. Ir štai dabar, kai mes bendradarbiaudami su kitomis tautomis norime realizuoti savo lygią teisę į dalyvavimą tarptautiniuose reikaluose, į mus ima pilti sroves plūdumi bei šmeižtų, peikti bei niekinti, tvirtinant tuo pačiu metu, kad mūsų, esą, nepakenčiamas ir įtaringas būdas.

Įvertinant šios rūšies elgesį su mumis, negalima nenustebti, ligi kokių nepadorumo ir nekultūringumo laipsnio gali

prieiti užsienyje žmonės, laiką savo žemės „druska“ ir civilizacijos „fundamentu“. Kaip matyti, prašies karas, kuris suteikė pergalę pastangos ir laisvės jėgoms prieš reakcijas, piktybes bei smurto jėgas, nieko neišmokė žmonėms, bėmėginančių pakartoti kelią, atnešusį tiek vargo ir nelaimės tautoms, nesantaikos bei nepasitikėjimo tarp tautų sėjimo kelią.

Ponas Uolesas vienoje iš savo kalbų prieš kelias dienas pareiškė, kad kiekvienam laikraštyje „Pravda“ JAV adresu atspausdintos kritikos coliui, spausdinama bent tūkstantis colių antitarybinės kritikos amerikiečių spaudoje. Vargu ar galima ginėyti šį p. Uoleso tvirtinimą. (Salėje bendras pagyvėjimas).

Šioje sudėtingoje tarptautinėje aplinkoje, į kurią tvirtos taikos priešiniai jėgos tiek netikrumo ir nerimo elementu, su ypatinga jėga po visą pasaulį praskambėjo ramus, tvirtas ir išmintingas draugo Stalino balsas, įkvėpantis žvalumą bei viltis į širdis visų žmonių, trokštančių taikos ir saugumo, žinančių kiekvieno Stalino žodžio vertę. (Audringi plojimai).

Draugas Stalinas davė prideramą atsakymą triukšmo dėl naujojo karo grėsmės organizatoriams, išskaidamas aktyvų šantažinį-spekuliacinį tos kampanijos pobūdį ir parodė realaus „naujojo karo“ pavojaus nebuvimą.

Draugas Stalinas parodė tuo pačiu, kad Tarybų Sąjungos negalima įbauginti šantažu ir spekuliacijomis, „naujojo karo“ grėsme. Tuo metu, kai mes susirinkome šia mūsų didžiosios revoliucijos 29-ąją metinių pažymėti, mūsų draugai, atstovaujantieji tarybinei valstybei Suvienytųjų Nacių Organizacijos Generalinės Asamblėjos posėdžiuose Niujorke, tvirtai gina tarptautinio bendradarbiavimo principą ir taikos reikalą. Pasilymas dėl visuosinio ginklavinimosi sumažinimo, dėl atominės energijos gamybos bei panaudojimo kariniams tikslams ušdraudime, pateiktas draugo Molotovo tarybinės delegacijos vardu, yra naujas stambiausias Tarybų Sąjungos indėlis į taikos užtikrinimo reikalą ir kelia viso pasaulie pažangųjų žmonių simpatiją bei paramą. Visi naujojo prieš visą pasaulį Tarybų Sąjunga pasireiškia kaip iniciatorė kovoje dėl tikros ir tvirtos demokratinės taikos bei tikro tarptautinio bendradarbiavimo. Mes esame tikri, kad kokios jėgos besipriešintų tvirtai įsuotinei taikai bei saugumui nustatyti, šis reikalas gali gale bus sėkmingai įgyvendintas. Savo įsitikinime

mes vadovaujamės tuo, kad taikos naudai dirbančios jėgos auga kasdien ir remiasi tvirtu pamatu. Jos tampa vis labiau organizuotos ir galingos. Tarybų Sąjunga ne vienai savo kovojai dėl tvirtos demokratinės taikos ir kolektyvinio tautų saugumo. Tarybų Sąjungos taiki politika randa milijonų žmonių paramą užsienyje. „Pasaulio tautos, — nurodo draugas Stalinas, — nenori karo nelaimių pakartojimo. Jos atkakliai kovoja dėl taikos ir saugumo sustiprinimo“.

Aukos ir sukrėtimai, padaryti nematyto karo, pergalės, pasiektos prieš hitlerinę Vokietiją ir imperialistinę Japoniją, sudarė naują politinę aplinką visame pasaulyje, sujūdino liaudies mases, sukėlė jų politinį aktyvumą ir suteikė galingą pastūmėjimą demokratijos išsivystymui visose šalyse. Demokratinės jėgos išaugo ir pagausėjo, o reakcijos jėgos, kaip jos besistengty išsilaukyti savo pozicijose ir sustabdyti demokratinių tautų išsivystymą, nusilpo. Pakanka priminti pulkias demokratijos pergalės broliškose slavų šalyse — Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje. Šiose šalyse prašyta nauja tikroji demokratija, iškovota tautų krauju ir nukalta didiosios, šventos kovos prieš hitlerinį fašistinį jungę elgoje. Tų šalių tautos pasėmė savo valstybių likimą į savo pačių rankas, įvedė demokratinę tvarką ir veda aktyvią kovą prieš reakcijos jėgas, naujojo karo kurstytojus.

Nematytas demokratijos pakilimas, liaudies masių aktyvumas vyksta ir šalyse, kurios dar vakar buvo Vokietijos satelitais, — Italijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Suomijoje. Visiškai šiomis dienomis mes buvome liudininkais stambios Tėvynės fronto pergalės Bulgarijoje, kas yra naujas įrodymas demokratinių jėgų sustiprėjimo pokarinėje Europoje.

Nereikia, toliau, pamiršti, kad konservatorių pralaimėjimas ir leiboristų pergalė Anglijoje, lygiai kaip ir reakcionierių pralaimėjimas ir kairinių partijų bloko pergalė Prancūzijoje — reiškia rimtą šių šalių postūmį į kairę.

Pagaliau, yra žinoma, kad laisvės ir demokratinio išsivystymo siekimas apėmė taip pat kolonijinių ir priklausomųjų šalių tautas, stekiančias laisvo nacionalinio išsivystymo.

Milijonai darbo žmonių organizuojasi tam, kad gintų taikos reikalą visose šalyse. Aš turiu galvoje pasaulinės profsąjungų federacijos, vedančios aktyvią tarptautinio darbininkų bendradarbiavimo politiką, reikšmę, tarptautinės demokratinės moterų federacijos ir pasaulinės demokratinio jaunimo

federacijos pastangas. Auga ir tvirtėja kultūriniai ryšiai tarp demokratinių šalių.

Demokratijos jėgos auga, ir šia yra laidas to, kad taikos reikalas triumfuos. (Audringi plojimai).

Draugai! Pirmieji pokariniai metai, kaip ir reitėjo laukti, buvo sunkūs metai. Tarybų Valstybei teko įveikti daugiau kaip ketverių metų sunkaus karo padarinius. Galima pasakyti, kad tarybinių žmonių pastangos davė savo rezultatus. Taikos statybų reikalus sėkmingai vystosi. Dabar mes galime pasakyti, kad mūsų šalis tvirtai ir pasitikinčiai stoja į spartaus visų akio šakų ir kultūros atkėrimo bei galingo pokarinio pakilimo kelią. Santykių su kitomis šalimis srityje Tarybų Sąjunga savo nuoseklią kovą dėl teisingos demokratinės taikos, išvermingų mažų tautų interesų gynimu dar labiau sutvirtino savo tarptautines pozicijas, įnešė rimtą indėlį į taikių, geros kaimynystės santykių tarp tautų sutvarkymo reikalą.

Mes įtengiami į naujus, trisdešimtuosius Tarybų Valstybės gyvavimo metus. Per praėjusius metus Tarybų Valstybė pergyveno du kruvinus, naikinamus karus. Tie karai laiko atžvilgiu užėmė apie vieną ketvirtį viso Tarybų Valstybės gyvavimo laikotarpio. Atsišveigiant į tai, kad karo padarytos šalos išlyginimas reikalauja didelių pastangų, kiekvienas gali suprasti, kaip maža mūsų valstybė turėjo laiko taikiam karūbiniam darbiui. Jeigu mūsų šalis per trumpą istorinį laiką ištėjo nugalėtoja iš dviejų karų — iš karo prieš interventus ir iš antrojo pasaulinio karo — bei susėjo suturti galingą socialistinę pramonę, aukštai išvystytą socialistinį žemės ūkį, rimtai pakelti liaudies masių kultūrinį lygį ir gerove, tai tas kalba apie neiškenamą tarybinės santvarkos gyvybinę jėgą, apie nenugalimumą te reikala, dėl kurio kovojo mūsų laudis, darinama Didžioji Spalio Socialistinė revoliucija. (Audringi plojimai).

Tegyvuvoja tarybinė liaudies Tegyvuvoja mūsų galingoji Tėvynė — Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga!

Tegyvuvoja garbingoji bolševikų partija!

Tegyvuvoja tarybinė vyriausybė!

Tegyvuvoja mūsų vadas, vedantis mus pirmyn į naujus Tarybinės Tėvynės laimėjimus, į pilnutinę komunismo pergalę mūsų šalyje, — draugas Stalinas! (Salėje audringa ovacija drauge Stalino garbei. Visi sustoja).

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA